

POLITIET

Det kongelige barne- likestillings- og inkluderingsdepartement
Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

Deres referanse
201104560-/EROFJS

Vår referanse
2008/02563-5 772

Dato
23.02.2012

Høring om endringer i gjeldsordningsloven mv

Det vises til Det Kongelige Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementets høringsnotat av 05.12.2011. Politimesteren i Sør-Trøndelag politidistrikt har følgende syn på forslagene til endring i gjeldsordningsloven mv.

Gjeldsforhandling for personer bosatt utenfor Norge

Sør-Trøndelag politidistrikt støttet i hovedsak forslaget om dette i 2008. Man ser at departementet har foretatt justeringer som demmer opp om noe av det politidistriktet påpekte som utfordrende. Man tenker spesielt på de skjerpede krav til skyldneren som nå foreslås.

Det er positivt at departementet i dette forslaget tar høyde for å beskytte utenlandsboende skyldnere i forhold til kreditorer hjemmehørende i Norge, og at man begrenser adgangen til gjeldsordning ved for stor andel gjeld til utenlandske kreditorer.

Det antas at et større antall av disse sakene vil bli oversendt rettsapparatet for vurdering av åpning pga ordlyden i foreslåtte § 1-4 (4) bokstav a "ubetenkelig". Dette sett i sammenheng med kravet til "åpenbart" i § 3-1(1) 2. pkt ved åpning av namsmannen.

Sør-Trøndelag politidistrikt er enig med departementet i at det vil være fornuftig at en eller få driftsenheter skal stå for behandlingen av disse sakene.

Fellesnordisk anerkjennelse av gjeldsordningssaker

Et fellesnordisk regelverk for gjensidig anerkjennelse av avgjørelser i gjeldsordningssaker kan synes praktisk. Ordningen slik den er foreslått vil være til stor hjelp for mange skyldnere.

Ut i fra de oppgavene som tilligger politidistriktet i forbindelse med en gjeldsordningssøknad vil en av hovedutfordringene ligge i sakens opplysning.

Sør-Trøndelag politidistrikt

Namsfogden i Trondheim, besøk: Brattørkaia 13 B
Post: Postboks 6043, Sluppen, 7434 Trondheim
Tlf: 73 87 68 00 Faks: 73 87 68 01
E-post: trondheim@namsfogden.no

Org. nr.: 983998631
Bankgiro: 7694 05 12790

Man tenker da på om alle kreditorene blir med i saken. Erfaringsmessig har mange skyldnere lite kontroll på hvem de skylder penger. Dette kan bli arbeidskrevende for de instansene som skal behandle søknaden hvor kanskje de fleste kreditorene er hjemmehørende i et annet land. Hvis det innføres ordninger med gjeldsregister i alle de nordiske landene med tilgang over landegrensene vil dette problemet kunne avhjelpes.

Som departementet påpeker vil dette være en prosess som nødvendigvis vil ta tid. Hvis den foreslåtte lovendring med mulighet for søknad fra utlandet blir en realitet vil behovet for fellesnordisk anerkjennelse bli mindre. Det vil bli et spørsmål om gevinsten ved en slik ordning er verdt de tilpasninger som må til.

Lokalisering av gjeldsordningssaker hos utpekte namsmenn

Sør-Trøndelag politidistrikt synes dette er en nødvendig og betimelig endring. Gjeldsordningssakene varierer i omfang og kompleksitet. Det er avgjørende at rettssikkerhet og kvalitet i saksbehandlingen blir ivaretatt. I et stort distrikt som Sør-Trøndelag med mange små enheter, med få saker og ressurser, er det en utfordring å bygge opp og vedlikeholde nødvendig kompetanse. En kanalisering av sakene vil også sikre større grad av effektivitet og man vil få fagmiljøer med den gevinsten det gir.

Man er av den oppfatning at en sentralisering er til det beste for skyldnerne. En gjeldsordning er alvorlig, og noe man som hovedregel får en gang i livet. En riktig og god saksbehandling blir viktigere enn nærhet til saksbehandler. Tilgjengelighet er ikke nødvendigvis ensbetydende med geografisk nærhet, men like mye saksbehandlerens kompetanse, publikums brukeropplevelse og kvalitet i saksbehandlingen. Dagens kommunikasjonsformer avhjelper også eventuelt tap av nærhet.

Innenfor det enkelte politidistrikt må man kunne gjøre grep som i størst mulig grad sikrer tilstrekkelig kvalitet i saksbehandlingen, fremdrift i sakene, rettssikkerhet og service til publikum. Slik vi ser det må det faglige ansvaret kunne legges til en enhet i det enkelte politidistrikt og at de organisatoriske spørsmålene for øvrig omkring gjeldsordning besluttes av den enkelte politimester.

Standardiserte livsoppholdssatser ved gjeldsordning og tvangsfullbyrdelse

Sør-Trøndelag politidistrikt støtter i stor grad de synspunkter som kommer frem i arbeidsgruppens grundige rapport.

Det vil være en fordel at de standardiserte satsene skal gjelde for alle typer utleggstrekk og gjeldsordning. Det er en naturlig løsning, som synes rimelig, spesielt sett fra debitors side. Slik dagens situasjon er må det være svært frustrerende for debitor å bli møtt med så store ulikheter når det gjelder hva som beregnes til livsopphold.

Det er positivt at man beholder det rettslige utgangspunktet om at skyldneren skal beholde det som med "rimelighet trengs til underholdet" men at man har de standardiserte satsene som retningsgivende for skjønnet. Denne løsningen vil i langt større grad gi likebehandling.

Begrunnelsen for hvorfor man går bort i fra tidsaspektet som grunnlag for ulikheter i satsens størrelse ved utlegg og gjeldsordning er fornuftig. Det legges imidlertid opp til at man ved korte trekk kan gå lavere enn standardsatsen. Det antas at en del kreditorer vil følge dette nøye, og at man her kanskje vil få en del klager før praksis etableres.

Arbeidsgruppens standpunkt om at alle utgifter med unntak av boutgiftene skal ligge i satsen støttes. Skyldnere med store utgifter til f.eks. transport eller strøm vil bli ivaretatt ved skjønnsutøvelsen.

Nivået på satsene anses velbegrunnet og fornuftig. De ligger på linje med det distriktet har hatt som utgangspunkt i utleggssaker. Overgangen kommer ved gjeldsordningssaker, hvor man vil få en drastisk nedgang, men som støttes fullt ut av distriktet.

Tydelige overgangsordninger spesielt i forhold til dynamiske gjeldsordningsavtaler imøteses. At man har en overgangsperiode med to sett satser kan være fornuftig. Noe annet vil kunne føre til problemer for mange skyldnere som vanskelig kunne forutse en endring i satsene med dette utfallet. Et annet aspekt er at hvis de nye satsene skal benyttes for etablerte dynamiske avtaler så vil det føre til en stor mengde endrings/opphevelsessaker med de følger det får for de enheten som har benyttet denne avtaleformen.

Statiske avtaler bør løpe som før, dette i tråd med alminnelige kontraktsregler.

Skjæringstidspunktet for når de nye satsene skal gjelde bør settes til mottatt dato for søknaden. Dette for å sikre likebehandling. Hvis man skal ta utgangspunkt i åpningsdatoen vil de ulike namsmenns saksbehandlingstid bli avgjørende.

Med hilsen

Nils Kristian Moe
politimester

Saksbehandler:
Marianne Steen
Tlf: 73876800